

> **MIRADOR**

HUGO CHÁVEZ I L'ELIMINACIÓ DE MANDATS **JOAQUIM COLOMINAS**

El sistema polític liberaldemocràtic va néixer a finals dels s. XVIII amb una clara voluntat de passar full definitivament a l'etapa despòtica de la monarquia absoluta i de posar les bases del què hauria de ser, dècades més tard, la democratització de les societats occidentals. Però el primer pas del liberalisme polític va consistir en frenar els abusos del poder, en (de)limitar els poders de l'estat. La democràcia és al·lèrgica a la concentració de poders en unes mateixes mans i, per aquest motiu, per evitar abusos de poder, es proposa dividir aquest poder horitzontalment: el poder legislatiu en mans dels representants dels ciutadans, elegits a les urnes; el poder executiu, en mans dels governants; i el poder judicial, en mans de jutges i magistrats. Aquest va ser el primer pas, de la mà de Montesquieu i de Locke, a Europa.

Però el liberalisme, quan salta l'Atlàntic, hi afegeix una nova divisió, la vertical: divisió del poder a tres nivells territorials: a nivell de Federació, en primer lloc; a nivell dels estats federats; i, finalment, a nivell del govern local. Per aquest motiu, federalisme lliga amb liberalisme. Per tant, com que el poder corromp, i el poder absolut corromp absolutament, en una primera etapa, el liberalisme es proposa fragmentar el poder.

Però a més a més, com que en els sistemes presidencials donen molt marge de maniobra a un càrrec unipersonal, al president (responsable polític de dirigir la política del país), una manera de limitar el seu poder va ser limitant-lo temporalment. Aquesta és l'origen de la limitació dels mandats. Per aquest motiu, als Estats Units de Nord-amèrica no es discuteix aquesta figura. Una divisió del poder horitzontal, una vertical, i un fre temporal. El liberalisme és, doncs, entre altres coses, una fragmentació del poder en defensa dels drets dels ciutadans. Nosaltres, els ciutadans, som més importants que l'estat. Els poders públics estan per servir als interessos de les persones, i no al revés.

Per tots aquests motius, el procés viscut aquest cap de setmana a Veneçuela liderat per Hugo Chávez, d'eliminar la limitació de mandats, representa clarament un pas enrere dins del llarg i difícil procés de democratització dels països llatinoamericans. Chávez representa la concentració de molt poders (polític, energètic, financer, mediàtic, militar, ...) en unes mateixes mans. El seu estil autoritari, el seu discurs populista amb retòrica antioccidental, l'ús del poder administratiu de l'estat a favor dels seus interessos personals, és una clara involució democràtica. El petroli, de moment, el salva. I bona part dels opinadors mediàtics, encara el defensen. Una lectura de John Locke, de Montesquieu, els aniria força bé. Pesos i contrapesos.